

Паперова копія
електронного документа

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

НАКАЗ

Київ

№ _____

Про відмову в погодженні (непогодження) антикорупційної програми Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України на 2021 – 2022 роки

Відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 7, п. 12 ч. 1 ст. 11, п. 11 ч. 1 ст. 12, ч. 1 ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції», пп. 7, 9 розділу IV Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08.12.2017 № 1379 (із змінами),

наказую :

1. Відмовити в погодженні антикорупційної програми Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України на 2021 – 2022 роки, затвердженої наказом Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України від 19.03.2021 № 14, надісланої листом від 19.03.2021 № 245-02/07/3-21, з урахуванням обґрунтувань, що додаються.

2. Департаменту запобігання та виявлення корупції забезпечити направлення копії цього наказу до Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України.

3. Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження України протягом 30 днів з дати отримання копії цього наказу розглянути висловлені Національним агентством з питань запобігання корупції зауваження, усунути виявлені недоліки та повторно подати антикорупційну програму на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Преснякова І.Є.

Голова

Олександр НОВІКОВ

30 0021042263 00001

КОПІЯ

Додаток

до наказу Національного агентства
з питань запобігання корупції

19 квітня 2021 року № 223/21

Обґрунтування

Національного агентства з питань запобігання корупції щодо відмови у погодженні (непогодженні) антикорупційної програми Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України на 2021 – 2022 роки

Антикорупційна програма Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України на 2021 – 2022 роки, затверджена наказом Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України від 19.03.2021 № 14 (далі – антикорупційна програма Держенергоефективності), надіслана листом від 19.03.2021 № 245-02/07/3-21.

Аналіз антикорупційної програми Держенергоефективності здійснювався на відповідність вимогам, визначеним у розділі II Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 08.12.2017 № 1379 (далі – Порядок), Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 02.12.2016 № 126 (далі – Методологія), зокрема:

- принципам підготовки антикорупційної програми;
- порядку затвердження антикорупційної програми;
- вимогам до складових частин антикорупційної програми органу влади, у тому числі звіту за результатами оцінки корупційних ризиків;
- правилам оцінки корупційних ризиків;
- вимогам до заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків.

З метою аналізу вивчено матеріали антикорупційної програми Держенергоефективності, нормативно-правові акти, які регулюють діяльність Держенергоефективності. Крім цього, проаналізовано антикорупційну програму Держенергоефективності та стан її виконання за попередній період.

За результатами аналізу антикорупційної програми Держенергоефективності встановлено, що вона не відповідає вимогам, визначеним у п. 1 розділу II Порядку, а саме:

1. Розроблена з порушенням принципів підготовки антикорупційної програми органу влади:

1.1. Галузевої належності та всеохопленості:

Принцип галузевої належності та всеохопленості зобов'язує орган влади

враховувати в антикорупційній програмі сферу діяльності такого органу влади, передбачати заходи відповідно до усіх його повноважень та функцій згідно з положеннями спеціальних нормативно-правових актів, а також поширюватись на всю його організаційну структуру (п.п. 4 п. 1 розділу II Порядку).

Відповідність вищевказаному принципу встановлюється Національним агентством насамперед шляхом аналізу робочого плану оцінки корупційних ризиків у діяльності органу влади.

У робочому плані оцінки корупційних ризиків, який складається з дотриманням принципу галузевої належності та всеохопленості, як об'єкти оцінки визначаються усі функції та завдання органу влади, його посадових осіб, що передбачені законодавчими актами, а також способи їх реалізації (абз. 3 п. 4 розділу II, абз. 6 п. 2 розділу I Методології).

Водночас робочий план оцінки корупційних ризиків у діяльності Держенергоефективності не містить інформації про всі функції та завдання, передбачені Положенням про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 676 (далі – Положення про Держенергоефективності).

Так, не були досліджені та оцінені корупційні ризики Держенергоефективності у функціях, зазначених у п.п. 1, 6, 8, 9, 13, 19, 20 п.4 Положення про Держенергоефективності, щодо:

- узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та Міненерго;
- забезпечення створення та функціонування державної системи моніторингу показників енергетичного балансу України;
- забезпечення створення та функціонування енергетичного аудиту та запровадження енергетичного менеджменту;
- здійснення моніторингу за ефективним використанням паливно-енергетичних ресурсів, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива;
- розроблення технічних вимог до виробництва і використання біопалив та біорідин із скороченням обсягів викидів парникових газів;
- розроблення пропозиції щодо впровадження механізму стимулювання енергозбереження, ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива і здійснення моніторингу їх застосування; підвищення енергетичної ефективності будівель; надання енергосервісних послуг та здійснення моніторингу їх ефективності; впровадження міжнародного досвіду, зокрема країн-членів ЄС, у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Також встановлено, що розділ 2 антикорупційної програми Держенергоефективності містить інформацію про проведення анонімного опитування щодо виявлення вразливих напрямів та виявлення корупційних

ризиків у діяльності Держенергоефективності, проте у звіті за результатами оцінки корупційних ризиків та антикорупційній програмі Держенергоефективності відсутня інформація про результати такого опитування та їх врахування при оцінці корупційних ризиків. Це свідчить про застосований формальний підхід до дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища Держенергоефективності та ідентифікації корупційних ризиків, що суперечить положенням пп. 2, 3 розділу III Методології.

Таким чином, антикорупційна програма Держенергоефективності ґрунтується на неповній оцінці корупційних ризиків, не передбачає заходів відповідно до усіх повноважень та функцій Держенергоефективності та розроблена з порушенням принципу галузевої належності та всеохопленості.

1.2. Об'єктивності та неупередженості:

Зазначений принцип вимагає, щоб дії та рішення посадових осіб органу влади під час підготовки антикорупційної програми були спрямовані виключно на досягнення мети щодо налагодження в органі влади ефективної системи запобігання та виявлення корупції (п.п. 5 п. 1 розділу II Порядку).

Всупереч цьому принципу описи та чинники ідентифікованих корупційних ризиків №№ 9, 11 та 12 сформульовані надто узагальнено таким чином, що унеможливають розуміння, які конкретно корупційні ризики існують у діяльності Держенергоефективності та, відповідно, у чому вони полягають.

Внаслідок цього неможливо визначити конкретні причини і умови, які стимулюють, викликають або дозволяють скоєння посадовими особами Держенергоефективності при виконанні ними функцій держави діянь, що можуть призвести до вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, що, у свою чергу, унеможливає здійснення аналізу достатності запропонованих заходів для їх мінімізації/усунення.

2. Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Держенергоефективності не містить обов'язкових складових (чинників корупційних ризиків)

Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків має відповідати вимогам Методології, а отже, містити опис ідентифікованих корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією (абз. 2 п. 9 розділу II Порядку, п. 1 розділу V Методології).

Часткове порушення цієї вимоги виявлено Національним агентством під час аналізу повноти ідентифікації корупційного ризику № 4.

Так, комісія з оцінки корупційних ризиків у діяльності Держенергоефективності як корупційний ризик № 4 ідентифікувала ймовірність використання матеріальних ресурсів не за призначенням або у завищених обсягах. Чинник цього ризику визначений як недотримання нормативно-

правових актів, розпорядчих документів, невиконання посадових інструкцій та функціональних обов'язків, внесення недостовірних даних до первинних документів. Проте зазначені обставини є не безпосередніми причинами та умовами виникнення ідентифікованого корупційного ризику, а вказують на подію, через яку ризик реалізується.

Отже, вказані обставини не є чинником корупційного ризику у розумінні п. 2 розділу I Методології. При цьому дійсний чинник корупційного ризику № 4 не визначений та відсутній.

3. Існує потреба у здійсненні додаткової оцінки корупційних ризиків, оскільки попередню оцінку проведено неправильно (запропоновані заходи із усунення (мінімізації) корупційних ризиків є існуючими заходами контролю)

Відповідно до абз. 4 п. 9 розділу II Порядку закріплення існуючих заходів контролю як заходів із усунення корупційних ризиків у антикорупційній програмі не допускається.

Всупереч цьому заходи, запропоновані для усунення корупційних ризиків №№ 5, 7 та 8 у діяльності Держенергоефективності, є існуючими заходами контролю.

Заходами щодо усунення корупційного ризику № 5, ідентифікованого як ймовірність безпідставного списання матеріальних ресурсів, визначено проведення інвентаризації (обстеження) матеріальних ресурсів, що підлягають списанню. Проте у ст. 10 Закону України «Про бухгалтерський облік» вже передбачено проведення інвентаризації активів і зобов'язань, та відповідно до п. 7 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879, проведення інвентаризації є обов'язковим перед складанням річної фінансової звітності.

Заходами щодо усунення корупційного ризику № 7, ідентифікованого як ймовірне порушення вимог фінансового контролю, несвоєчасне подання або неподання декларації особами, які звільнилися з посади державної служби, визначено здійснення контролю уповноваженою особою з питань запобігання корупції шляхом моніторингу Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Проте перевірка факту подання декларацій суб'єктами декларування вже передбачена в пп. 7 та 8 Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства від 17.03.2020 № 102/20 (далі – Типове положення).

Заходами щодо усунення корупційного ризику № 8, ідентифікованого як ймовірність неповідомлення у передбачених Законом України «Про запобігання корупції» випадках про наявність потенційного чи реального конфлікту інтересів та можливих порушень обмежень, встановлених цим Законом, визначено проведення роз'яснювальної роботи серед працівників Держенергоефективності, надання консультацій з питань застосування й дотримання антикорупційного

КОПІЯ

законодавства України. Водночас надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції вже передбачено у п. 6 Типового положення.

З огляду на викладене антикорупційна програма Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України на 2021 – 2022 роки не підлягає погодженню Національним агентством на підставі абз. 2, 4 та 5 п. 9 розділу IV Порядку.

Керівник Департаменту
запобігання та виявлення корупції

Сергій ДЕРКАЧ

20.04.2021